

KERBULAQ JULDZY

№ 27
(4295)

11 шілде
2025 ЖЫЛ

№ 27
(4295)

11 июля
2025 год

Қоғамдық - саяси газет / Общественно-политическая газета

Газет 1974 жылғы 15 шілдеден бастап шығады

WWW.kerbulaq.kz

@ Redakcia_kz

Redakcia_kz@mail.ru

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ СУ ШАРУАШЫЛЫҒЫ САЛАСЫНЫҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН МАРАПАТТАДЫ

Президент су шаруашылығы қызметкерлерін кәсіби мерекесімен құттықтап, су – бүкіл тіршіліктің көзі, әлемдегі барлық ел үшін аса маңызды стратегиялық ресурс екенін айтты. – Біздің кең байтақ жеріміз бар. Алайда ел аумағының жартысынан көбі шөл және шөлейт жерлер. Сондықтан Қазақстан үшін су мәселесі ұлттық қауіпсіздік мәселесі десек, артық болмайды. Бұл сала әрдайым мемлекеттің айрықша назарында. 2023 жылы халыққа Жолдауында мен суды тиімді пайдалану жайына ерекше тоқталдым. Елімізде Су ресурстары және ирригация министрлігі құрылды. Нақты міндеттер айқындалып, ауқымды реформалар қолға алынды. Жаңа Су кодексі қабылданды. Ірі инфрақұрылымдық жобалар жүзеге асырылып жатыр. Су нысандарын салуға және қалпына келтіруге қомақты қаражат бөлінді. Шетелден инвестиция тартылуда. Қазір осы салада 30 мыңға жуық адам жұмыс істейді. Олар қала мен ауылды, өндірістер мен егіс алқаптарын сумен қамтамасыз етуде, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент су саласында мықты мамандар әлі де жетіспейтінін атап өтті. – Былтыр Қазақ ұлттық су шаруашылығы және ирригация университеті құрылды. Осы мамандыққа бөлінетін грант саны екі есе артты. 500-ден астам студент бюджет қаржысына білім алып жатыр. Олар оқуын аяқтаған соң «Дипломмен – ауылға» бағдарламасы аясында жұмыс істей алады. Сондай-ақ 120 қызметкер Қытайда тәжірибе алмасып, қосымша білім алуда. Су шаруашылығы мамандарының әлеуметтік жағдайын жақсартуға баса мән берілуде. Былтыр олардың жалақысы 25 пайызға өсті. Биыл да көбейеді. Бір сөзбен айтсақ, жүйелі жұмыс істеліп жатыр, – деді Мемлекет басшысы.

Қасым-Жомарт Тоқаев халықты таза ауыз сумен қамтамасыз ету айрықша маңызды міндет екеніне тоқталып, соңғы жылдары осы бағытта нақты шаралар қабылданғанын жеткізді. – Қала халқының және ауыл тұрғындарының көпшілігі таза ауыз сумен қамтамасыз етілді. Енді алдымызда тұрған шұғыл міндет – 500-ге жуық ауылға су беру жұмысы. Әсіресе, ауыз суды тазалау

мәселесін шешу қажет. Халқымыз «Судың да сұрауы бар» деп тегін айтпаған, әр тамшы судың қадірін білген. Суды тиімді пайдалану – өте өзекті мәселе. Заңғар жазушы Әбіш Кекілбаевтың «Шыңырау» повесінде судың қасиеті, құдықшының еңбегі туралы терең ойлар айтылады. Қазір елімізде суды үнемдеу тарифі іске қосылды, яғни «аз пайдалансаң, аз төлейсің» деген қағида енгізілді. Сонымен қатар мемлекет су үнемдеу технологиясын қолданатын шаруаларға белсенді қолдау көрсетуде, атап айтқанда, жұмсаған қаржысының 80 пайызына дейін өтейтін болды. Бүгінде 470 мың гектар жерде осындай озық технология іске қосылды. Бұл жұмыс алдағы уақытта да жалғасады. Себебі, су үнемдеу – алдымызда тұрған аса маңызды стратегиялық міндет. Бұл мәселеге қатысты цифрландыру жұмысын жүргізу өте өзекті. Оны қарқынды түрде жүзеге асыру керек. Шындығын айтсақ, қазіргі жағдай жалпы мән емес. «Таза Қазақстан» жалпыұлттық акциясы аясында суды үнемдеу мәдениеті жан-жақты дәріптеліп жатыр. Еліміздегі 2 миллионнан астам оқушы «Суды үнемде – болашақты сақта!» атты ауқымды жобаға қатысты. Өскелең ұрпақ судың

құндылығын білуі керек, оны ысырап етпеу туралы жастайынан түсініп өсуі қажет, – деді Президент. Мемлекет басшысының айтуынша, су қауіпсіздігі Қазақстанның орнықты дамуына әсер ететін негізгі мәселеге айналды. – Біз осы себепті су дипломатиясын күшейтуді қолға алуымыз керек. Аталған аса маңызды іске кадрларды даярлап, іріктеуіміз қажет. Ең алдымен, трансшекаралық өзендер бассейніндегі суды тиімді пайдалану жүйесін жолға қою үшін көршілес мемлекеттермен ықпалдастыққа мән берген жөн. Қазақстан су ресурстарын рационалды, әділ әрі тең құқылы негізде пайдалану қажет деген ұстанымды жақтайды. Сондай-ақ су қауіпсіздігі мен тұтас аймақтың тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында өзара міндеттемелерді сақтаған дұрыс. Көршілес елдермен конструктивті диалог және тараптардың мүддесіне сай ынтымақтастық жалғасады деп үміттенеміз. Қазақстан Орталық Азия елдерінің су-энергетика консорциумын құру бастамасын дәйекті түрде ілгерілетіп келеді. Өңір елдерімен тығыз ықпалдастықтың арқасында былтыр диқандарымызға қажетті су толық жеткізілді. Биыл да осындай жұмыс атқарылуға тиіс.

Әлемде суға сұраныс деңгейі 2040 жылға қарай 40 пайызға артуы мүмкін. Мұндай жағдайда бүкіл халықаралық қоғамдастықтың күш-жігерін біріктіру маңызды. Сондықтан Қазақстан су дағдарысын еңсеруді кездейтін көпжақты бастамаларға белсенді қатысады. Былтыр Сауд Арабиясында өткен арнаулы саммитте су проблематикасын шешудің негізгі тәсілдерімен бөлістім. Келесі жылы елімізде БҰҰ аясындағы Өңірлік экология саммитін өткізу жоспарланып отыр. Осы тектес қадамдар еліміздің су қауіпсіздігін нығайтуға септігін тигізеді, – деді Мемлекет басшысы.

Президент сөзін қорытындылай келе, су ресурстарын дамытуға үлес қосып келе жатқан сала қызметкерлеріне алғыс айтты. – Су экономикаға, экологияға, халықтың денсаулығына, жалпы, барлық салаға ерекше ықпал етеді. Сондықтан судың таза әрі қолжетімді болуы өте маңызды. Елімізде Кіші Аралды құтқару үшін жылдар бойы ауқымды жұмыс атқарылып келеді. Соның арқасында қашқан теңіз қайта оралып, айдыны суға толып жатыр. Каспий теңізі, Балқаш көлі, басқа да су көздерін сақтап қалу үшін нақты шаралар қабылдау қажет. Су, дұрыс пайдалана білсең – құт, ысырап етсең – жұт. Былтыр Қазақстанның бірнеше аймағы қарғын судан қатты зардап шекті. Мұндай жойқын табиғи апат елімізде бұрын-соңды болмаған. Күрделі кезеңде сіздер қайсарлық пен кәсібиліктің озық үлгісін көрсеттіңіздер. Әр қызметкер күні-түні еңбек етіп, апат салдарын жоюға белсене атсалысты. Мен баршаңызға шынайы ризашылығымызды білдіремін, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Салтанатты іс-шарада Қасым-Жомарт Тоқаев Қазақстанның су шаруашылығын дамытуға елеулі үлес қосқан бір топ азаматты мемлекеттік наградами марапаттады.

Былтыр «Қазақстанның су шаруашылығы саласының еңбек сіңірген қайраткері» құрметті атағы бекітілді. Бүгін осы атақ бірқатар ардагерге берілді.

Ақорда

Бас прокурор Берік Асыллов Жетісу жұртшылығымен кездесті

Бүгін ҚР Бас прокуроры Берік Асыллов Талдықорғандағы Салтанат сарайында өңір тұрғындарымен және құқық қорғау органдары өкілдерімен кездесу өткізді. Кездесуге қоғам қайраткерлері, үкіметтік емес ұйым мүшелері, белсенді жастар да қатысты. Жиынды Жетісу облысының әкімі Бейбіт Исабаев жүргізді, – деп хабарлайды Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

Алдымен сөз алған Бас прокурор Берік Асыллов Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Заң мен тәртіп» тұжырымдамасының мән-маңызына тоқталып, оны іске асыру тек құқық қорғау органдарының ғана емес, бүкіл қоғамның жұмысы болуы тиіс екенін атап айтты.

– Өздеріңіз білетіндей, Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың бастамасымен елімізде ауқымды реформалар жүргізіліп жатыр. Олар «Заң мен Тәртіп» қағидатына негізделген. Құқық қорғау органдары халыққа қызмет етуге бағытталған сервистік модельге көшті. Қылмыстық саясат өзгерді, тек жазалау емес, профилактикалық принцип күшейді. Мұндай бастамалар қоғам дамуына жаңа серпін берді. Мемлекет тарапынан әлеуметтік бағдарламалардың жүзеге асуына орасан қаражат бөлуде. Оның

тиімді жұмсалыуы прокуратураның басты назарында. Сондықтан күш-жігеріміз мемлекетке келтірілген залалды қайтаруға жұмсалуда. Әлеуметтік әділдікті қамтамасыз ететін шаралар өз жалғасын табатын болады, – деді Б. Асыллов.

Жиында алдыңғы аға буынның атынан облыстық ардагерлер кеңесінің төрағасы Ермек Келемсейіт ардагерлер қауымы құқықтық тәртіпті нығайтуда, жас ұрпаққа тәрбие беруде, қоғамдық тыныштықты сақтауда өздерінің өмірлік тәжірибесіне сүйеніп, үлес қосатындығын айтты.

Сол сияқты «Шоғырландырылған тау-кен құрылыс компаниясы» ЖШС-нің директоры Кенжетай Мангулов мемлекет тарапынан инвесторларға көрсетіліп отырған қолдау шаралары, серіктестіктің іске асырып жатқан ауқымды жобасы жайлы қысқаша баяндап берді. Өз кезегінде «Тамшыбулақ» қоғамдық бірлестігінің басшысы Жанат Төлемісова үкіметтік емес ұйым ретінде әлеуметтік мәселелерді шешуде және азаматтық бастамаларды жандандырудағы тәжірибесімен бөлісті.

Ал «Жетісу жастары» КММ директоры Шамиль Ванкеев қоғамдағы заң мен тәртіп идеологиясын ілгерілетудегі жастардың

үлесіне тоқталды:

– «Жетісу жастары» мекемесі облыстық прокуратурамен бірлесіп ауқымды жобаларды жүзеге асырып отыр. Ол ең алдымен NEET санатындағы жастармен жұмыс жүргізуге қатысты. Бұл ретте облыстық прокуратураның бастамасымен біз «Карьера» орталығын аштық. Орталық жастарды жұмыспен қамтуға ықпал етіп, оларға бағыт-бағдар беріп, қажет болса олардың өз кәсібін ашуға да мүмкіндік береді. Бұған қоса «Qosyl Fest» жобасын бастап отырмыз. Бұл сырттай қарағанда концерт форматында ғана көрінуі мүмкін, бірақ бұл фестивальде жастар мемлекеттік бағдарламалар туралы ақпараттар алады, жергілікті әкіммен, прокурормен, басқа да лауазымды адамдармен кездесіп, еркін өңгімелеседі, өз жобаларын ұсынуға мүмкіндік алады, дәріс тыңдап, круиз ойындар ойнайды. Осы «Qosyl Fest» жобасын Жетісу облысында ғана емес, бүкіл республика көлемінде кеңейту туралы ұсынысымызды айтқым келеді. Бұл жастардың қызығушылығын арттыратыны сөзсіз, – деді Шамиль Ванкеев. Атап өтсек, облыстағы мұндай фестиваль алғаш рет Қаратал ауданы Үштөбе қаласында өткізілді.

Жиын соңында өңір басшысы Бейбіт Исабаев облыс әкімдігі құқық қорғау органдарымен, оның ішінде прокуратурамен бірлесіп өңірлік бағдарламаларды іске асырып келе жатқанын айтты. Соның ішінде облыста қолға алынған менторлық жобаның маңызы елеулі. Мәселен, қазіргі таңда облыс бойынша 126 ментор жұмыс істейді, нәтижесінде мектеп оқушылар арасында құқық бұзушылық, әсіресе Талдықорған қаласы мен Панфилов ауданында 4 есеге төмендеген. Оған қоса облыс жолдарында қылмыс деңгейінің төмендеуіне ықпал ететін бейнекамералар орнату, бас бостандығынан айыру орындарына квота белгілеу, өңірдің шалғай елді мекендерінде азаматтардың құқықтық санасы мен мәдениетінің деңгейін арттыру үшін құқықтық кабинеттері ашу бағытындағы шаралар да тілге тиек етілді.

– Біз әрбір азамат үшін қауіпсіз және әділ қоғам құрудағы бастамаларды барлық деңгейде енгізу бағытында белсенді жұмыс істейтін боламыз. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы алғаш рет өткен құқық қорғау органдарының кеңейтілген алқа отырысында заң мен тәртіп аясында нақты тапсырмалар берді. Сол тапсырмаларды біз өз тарапымыздан орындауға бар күш-жігерімізді жұмсаймыз, – деді Б. Исабаев жиын қорытындысында.

Еске салсақ, бүгін Текелі қаласының Рудничный ауылында елге қайтарылған заңсыз активтер есебінен жаңа мектептің іргесі қаланып, уақыт қапсуласы салынған болатын.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.